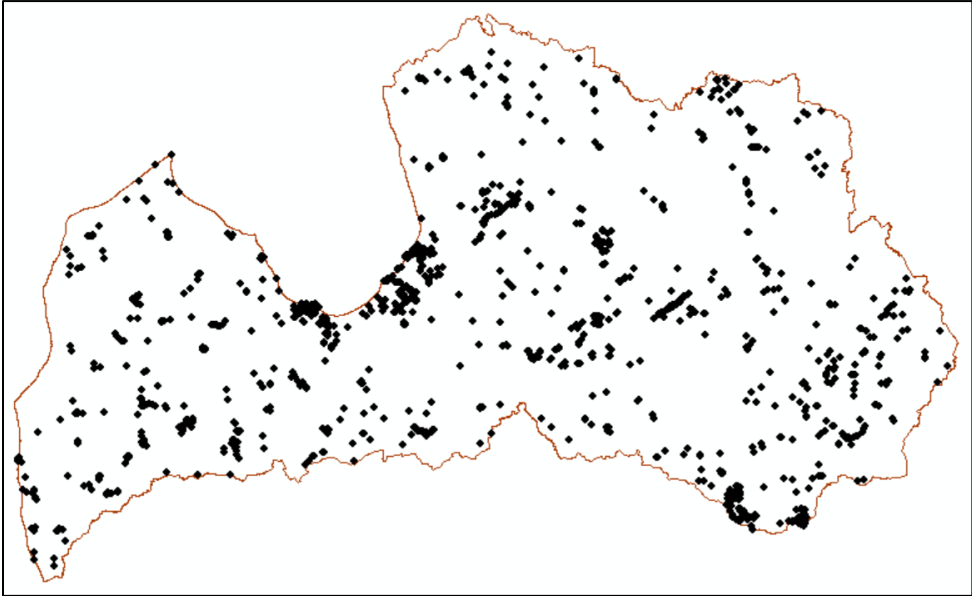
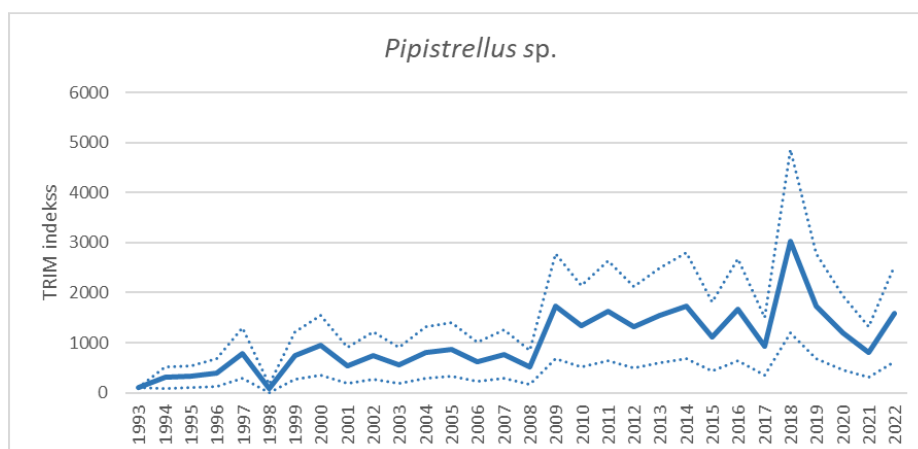

Piezīmes un atsauces valsts līmeņa sugu aizsardzības mērķu (FRV) noteikšanai: datu izvēle un eksperta pieņēmumi

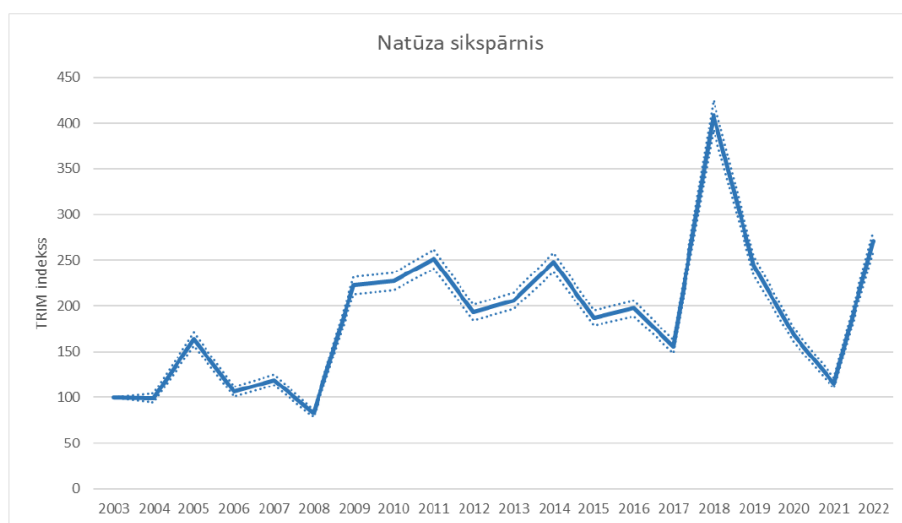
Sugas kods	1317
Sugas nosaukums	<i>Pipistrellus nathusii</i>
Eksperts	V. Pilāts
Darbs pabeigts	31.10.2023.
Vispārējās piezīmes	<p>Natūza sikspārnis <i>Pipistrellus nathusii</i> ir viena no Latvijā biežāk sastopamajām sikspārņu sugām. Tas mēdz apmeties ēkās, kur veido līdz vairākiem simtiem dzīvnieku lielas vairošanās kolonijas. Atrasts visā Latvijā (1. attēls).</p> <p>1. attēls. Natūza sikspārņa konstatēšanas vietas Latvijā (datu avots: DDPS “Ozols”).</p> <p>Natūza sikspārņi ir migrējoši dzīvnieki, kas tikai retos gadījumos pārziemo Latvijā. Lielākā daļa vietējo populāciju dzīvnieku rudenos aizlido uz ziemošanas vietām citviet Eiropā (Pētersons 2004).</p> <p>Vasarā galvenās barošanās dzīvotnes ir mitrāji – dažāda veida ūdenstilpes un krastmalas. Medī arī mežos – nelielos klajumos, virs meža ceļiem, stigām, mežmalās un apdzīvotās vietās.</p> <p>Natūza sikspārņu uzskaites veiktas vienīgi rudens migrācijas laikā Papes Ornitoloģisko pētījumu centrā. To ietvaros notikusi gan sikspārņu ķeršana ar liela izmēra putnu/sikspārņu murda palīdzību, gan lidojošo sikspārņu reģistrēšana (uzskaite) ar rokas detektoriem. Tā kā manuālo uzskaišu laikā precīza sugas noteikšana daudzos gadījumos nav iespējama, novērojumi tiek attiecināti uz kādu no četrām sugu grupām, t. sk. <i>Pipistrellus</i> ģints sugām, kas ietver trīs iespējamās sugas: Natūza sikspārni <i>P. nathusii</i>, pigmejsikspārni <i>P. pygmaeus</i> un pundursikspārni <i>P. pipistrellus</i>.</p> <p>Līdzšinējā manuālo uzskaišu monitoringā (laika periodā no 1993. līdz 2022. gadam) <i>Pipistrellus</i> sugu grupā izteikti dominējuši Natūza sikspārņu novērojumi. Natūza sikspārni ir arī salīdzinoši vieglāk noteikt sugu ehologācijas saucienu analīzē.</p>

Pipistrellus ģints sikspārņi kopumā visā novērojumu periodā no 1993. līdz 2022. gadam uzrāda statistiski ticamu pieaugošu tendenci. Savukārt laikā no 2009. līdz 2022. gadam – stabilu populāciju pārmaiņu tendenci (2. attēls).

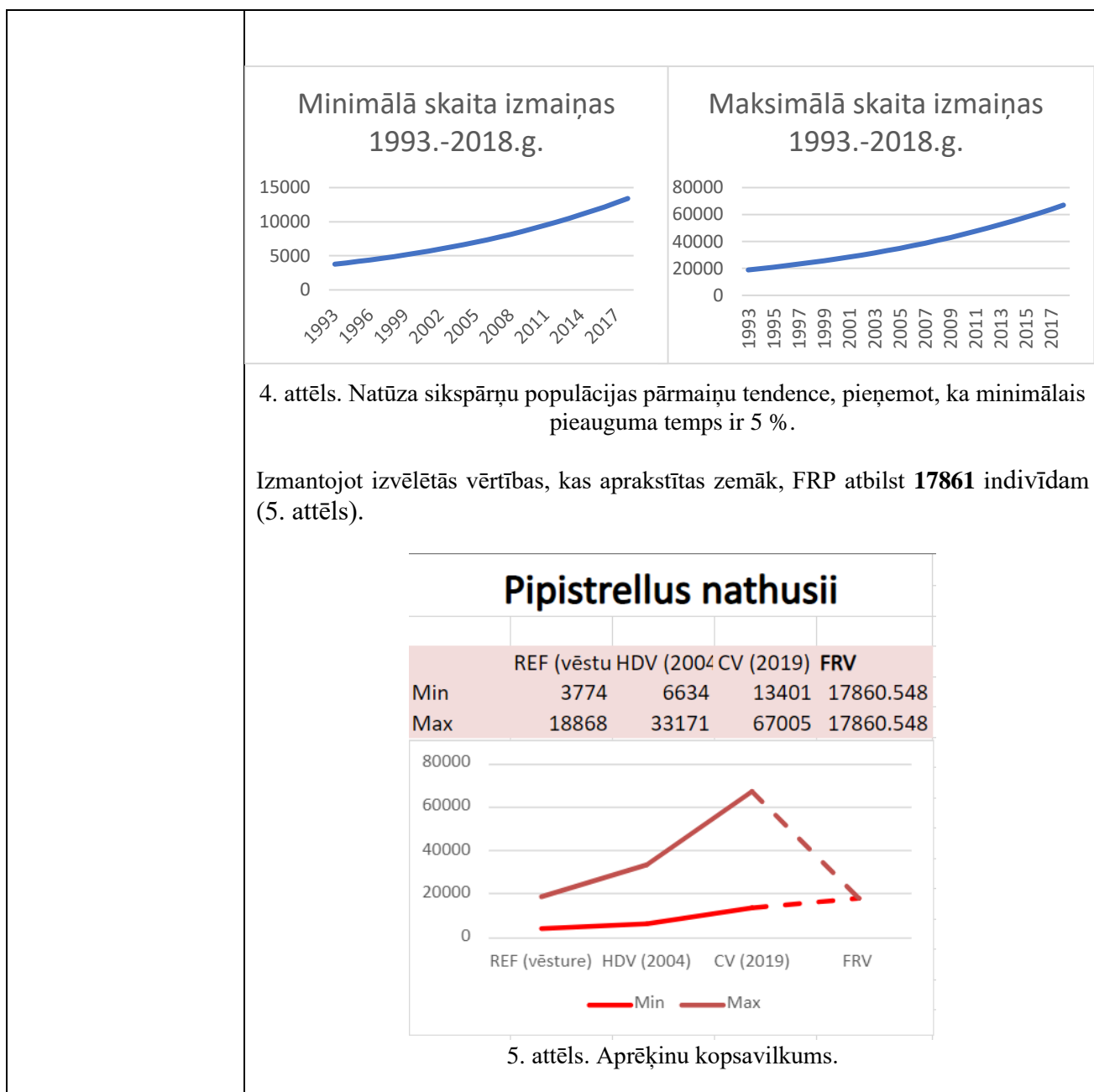
2. attēls. *Pipistrellus* ģints sikspārņu sugu populāciju pārmaiņu tendence (TRIM indeksu līkne + standartklūda) 1993.–2022. gadā (Pētersons & Vintulis 2022).

Pipistrellus ģints kopējo pārmaiņu tendenci nosaka galvenokārt Natūza sikspārņi. Kopš 2003. gada tiek veiktas tieši šai sugai paredzētas uzskaites ar manuālajiem ultraskaņas detektoriem, kuras uzrāda līdzīgu tendenci (3. attēls).

3. attēls. Natūza sikspārņu populācijas pārmaiņu tendence (TRIM indeksu līkne + standartklūda) 1993.–2022. gadā (Pētersons & Vintulis 2022).

Ņemot vērā 2019. gada BD 17. panta ziņojumā norādīto, ka Natūza sikspārņu populāciju minimālais pieauguma temps ir 5 %, aprēķināts gan iespējamais populācijas REF, gan HDV, gan CV lielums (4. attēls). Par izejas datiem ņemts 2013. gada BD 17. panta ziņojumā norādītais populācijas lielums (10000–50000), kas atbilstoši sikspārņu ekspertu vērtējumam ir precīzāks par pirmajā 2007. gada BD 17. panta ziņojumā norādīto.

Piezīmes un pieņēmumi tabulu aizpildīšanā/izmantošanā

	Lauks	Komentāri, pieņēmumi
	Dati_FRP	
REF	Date	1993
	Popunit	i (indivīds)
	Min	3774 Atbilstoši 4. attēlā norādītajai skaita izmaiņu tendencei.
	Max	18868 Atbilstoši 4. attēlā norādītajai skaita izmaiņu tendencei.
HDV	Popunit	indiv.
	Quality & Date	M (2006)

	Lauks	Komentāri, pieņēmumi
		Vidēja kvalitāte, datēts ar 2006. gadu. Izmantoti 2007. gada BD 17. panta ziņojuma dati.
	Min	20000
	Max	50000
	Trend period	1993–2006
	Trend	+ (pieaugoša tendence)
	Mag_min	na
	Mag_max	na
	Habitat period	M (2006) Vidēja kvalitāte, datēts ar 2006. gadu. Izmantoti 2007. gada BD 17. panta ziņojuma dati.
	Trend	X (tendence nezināma)
	Popunit_final	i (indivīds)
	Min_final	6634 Atbilstoši 4. attēlā norādītajai skaita izmaiņu tendencei.
	Max_final	33171 Atbilstoši 4. attēlā norādītajai skaita izmaiņu tendencei.
	Trend 1993-2006	I (pieaugoša tendence)
CV	Date	2013–2018 2019. gada BD 17. panta ziņojuma dati.
	Popunit	gridslx1 (1x1 km kvadrāts)
	Min	45000
	Max	64589
	Value	na
	Type	estimate (novērtējums)
	Popunit_alt	na
	Min_alt	na
	Max_alt	na
	Value_alt	na
	Type_alt	na
	Method	estimatePartial Vērtējums, kas balstās uz ekstrapolāciju no ierobežota datu apjoma.
	Trend period	2007–2018
	Trend	I (pieaugoša tendence)
	Mag_min	5
	Mag_max	na
	Method	estimatePartial Vērtējums, kas balstās uz ekstrapolāciju no ierobežota datu apjoma.
	Habitat period	2007–2018
	Trend	D (samazināšanās)
	Method	estimatePartial Vērtējums, kas balstās uz ekstrapolāciju no ierobežota datu apjoma.
	Popunit_final	i
	Min_final	13401 Atbilstoši 4. attēlā norādītajai skaita izmaiņu tendencei.
	Max_final	67005 Atbilstoši 4. attēlā norādītajai skaita izmaiņu tendencei.
	Trend 2007-2018	I (pieaugoša tendence)

	Lauks	Komentāri, pieņēmumi
	Dati_FRR	
REF	Area	64589 Pieņemts, ka sugas izplatība nav mainījusies.
	Period	1993
HDV	Area	64589
	Quality & period	M (2006) Vidēja kvalitāte, datēts ar 2006. gadu.
	Trend	X (tendence nezināma)
	Magnitude	na
	Area_final	64589
	Trend 1993-2006	S Pieņemts, ka sugas izplatība nav mainījusies.
CV	Area	64589
	Period	2007–2018
	Trend	S Tendence stabila (būtiski nemainās).
	Trend_method	estimatePartial Vērtējums, kas balstās uz ekstrapolāciju no ierobežota datu apjoma.
	Area_final	64589
	Trend 2007-2018	S
	Lēmumi_FRP	
	Variants (8. attēls)	4. variants.
	1. Klimata izmaiņas	0 (nē)
	2. LV populācijas nozīmība	1 (jā) Atbilstoši 2019. gada BD 17. panta ziņojumam par 2013.–2018. gada periodu Latvijas Natūza sīkspārņa populācija veido 66,87 % no sugas kopējās boreālā reģiona populācijas.
	3. Populāciju izolācija	0 (nē)
	4. Negatīvie faktori	0 (nē)
	5. Negatīvas tendences	0 (nē)
	Lēmumi_FRR	
	Variants (8. attēls)	1. variants.
	1. Klimata izmaiņas	na
	2. LV populācijas nozīmība	na
	3. Populāciju izolācija	na
	4. Negatīvie faktori	na
	5. Negatīvas tendences	na

Literatūra un informācijas avoti

Auniņš, A., O. Opermanis 2022. Vadlīnijas sistemātiskai sugu un biotopu aizsardzības mērķu noteikšanai. Versija 2.0. Latvijas Universitāte, Dabas aizsardzības pārvalde.
<https://www.daba.gov.lv/lv/media/15968/download>

Pētersons, G. 2004. Latvijas sikspārņu (Chiroptera) populāciju teritoriālais izvietojums un sezonālās migrācijas. Promocijas darbs, Latvijas Universitāte, Rīga.

Pētersons, G. Natūza sikspārnis (*Pipistrellus nathusii*). Latvijas sugu Sarkanais saraksts (pēc IUCN kritērijiem). Projekts LIFE FOR SPECIES (LIFE19 GIE/LV/000857), Dabas aizsardzības pārvalde. Novērtējuma datums: 18.12.2022.

Pētersons G. & Vintulis V. 2022. Migrējošo sikspārņu monitorings: atskaite par 2022. gadu. SIA "Dabas eksperti", Jelgava.

<https://nature-art17.eionet.europa.eu/article17/species/report/>